

Een preek van J.C. Philpot: De smeltoven en de vruchten ervan

*uitgesproken in de Voorzienigheidskapel, Eden Street, Hampst. Rd., op zondagavond 18 juli 1847.
overgenomen uit Tien predikaties, deel 2*

“In welke gij u verheugt, nu een weinig tijds (zo het nodig is) bedroefd zijnde door menigerlei verzoeken; opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaet en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus.”

1 Petrus 1:6-7.

De Schriften bevatten een diepe en onuitputtelijke mijn der levende waarheid. Maar hoe moeten we tot die mijn doordringen, en enige van die onuitputtelijke rijkdommen opdelen? Twee dingen zijn absoluut noodzakelijk, alvorens we in deze mijn kunnen graven, en de rijke inhoud ervan kunnen blootleggen. In de eerste plaats, moeten we in die staat en toestand worden gebracht der levende bevinding, voor welke de Schriften gepast zijn. Het Woord van God werd geschreven voor de arme en nooddriftige, de beproefde, de verzochte, de geoefende, de bekommerde, de terneergedrukte, en de bezochte. Als we dan niet in één van die toestanden zijn gebracht, voor welke de Schriften geschreven werden, dan zijn deze voor ons niet meer dan een dode letter. En in de tweede plaats hebben we er behoefte aan, dat de gezegende Geest, wanneer Hij ons in die zieletoestand heeft gebracht, waarvoor de Schriften gepast zijn en gelijkvormig gemaakt heeft aan die toestand, waarin deze geschreven werden, ons verstand zou verlichten om te zien, de dierbare Waarheid Gods met kracht aan ons hart zou toepassen, opdat we geloven mogen en Hij Hemels onderwijs aan onze consciëntie zou verzegelen, opdat we mogen gevoelen, hetgeen aldus door God wordt openbaar gemaakt.

Waartoe werden de Schriften geschreven? Om het volk van God wijs te maken tot zaligheid. Niet om blote belijders denkbeelden en meningen te verschaffen om elkaar te bestrijden; niet om erin te voorzien, dat we des zondags wat kunnen lezen; noch om ons aan te moedigen tot bijgeloof en tot eigengerechtigheid. Ze werden geschreven tot onderwijs, troost, en opbouw van de arme en nooddriftige kinderen Gods. Tenzij we daarom door Goddelijk onderwijs in die standen der bevinding zijn gebracht, waarvoor de Schriften geschreven werden, kunnen we op een verwonderlijke wijze verlicht zijn in het verstand, doch ons hart zal ontbloot zijn van de kracht der levende Godzaligheid. Uit de Schriften van het Nieuwe Testament besluiten we, dat de oorspronkelijke gelovigen tot wie de Brieven der Apostelen waren gericht, meestendeels een grote strijd moesten voeren met bezoeken; uitwendig werden ze vervolgd, en inwendig werden ze zwaar beproefd. Evenals wij in verleden tijden, geloofden zij ongetwijfeld aanvankelijk niet, dat ze ‘door veel verdrukking in het Koninkrijk der Hemelen moesten ingaan’. Zij dachten, dat te geloven in Jezus gewis niet anders dan vrede en geluk moest brengen. Zij zagen de lichtzijde van de zaken; doch de schaduwzijde was zeer verborgen voor hen.

Maar na een tijd achtte God het gepast, dat ze met de schaduwzijde, evenals met de lichtzijde zouden kennismaken. Vervolgen, aanvechten, tegenstand, conflicten, en een verscheidenheid van beproevingen, waarmede Gods volk altijd geoefend wordt, viel hun ten deel. Hun geest begon nu te bezwijken; hun geloof te wankelen; hun hoop begon het welhaast te begeven en daarom werden de Apostelen door de Heilige Geest geïnspireerd de Brieven te schrijven niet alleen tot onderwijs, maar ook tot troost en tot bemoediging van hen op het pad hunner verdrukking.

We vinden dit Paulus de Kerke Gods voorhouden. ‘Want U’, spreekt hij, ‘is uit genade gegeven in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden’ (Phil. 1:29). Zo spreekt hij tot Timotheus (2 Tim. 2:12): ‘Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heersen’. En voorts, schrijvende aan de Romeinen, zegt hij: ‘Want ik houd het daarvoor, dat het lijden dezès tegenwoordigen tijds niet is te waarden tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden’ (hfdst. 8:18). Jacobus spreekt: ‘Acht het voor grote vreugde, mijne broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt’ (hfdst. 1:2). Petrus schrijft: ‘Geliefden, houdt U niet vreemd, over de hitte der verdrukking onder U, die U geschiedt tot verzoeking, alsof U iets vreemds overkwame’ (1 Petr. 4:12). En in 't bijzonder in de woorden, die voor ons liggen, legt hij zich toe op het vertroosten en bemoedigen van hun vaak terneergebogen geest, door hun te vertellen, dat de bezoeken, waarmede zij geoefend werden, moesten komen, en dat dit alles uiteindelijk zou uitlopen op de ‘lof, de eer en de heerlijkheid’. We kunnen, naar ik geloof, twee voorname feiten

opmerken in de woorden, die we voor ons hebben. In de eerste plaats hun toestand van bezoeking en lijden door ‘menigerlei verzoeking’; met de reden, waarom de Heere het gepast achtte hen aldus te oefenen; en in de tweede plaats, de gezegende vruchten, die er eens uit zouden voortvloeien. De Heere stelle ons in staat deze zaken bij het licht des Geestes te onderzoeken en de Heere geve me opening, opdat ik spreken moge, uit de volheid van een gelovig geoefend hart, hetgeen ik zie en gevoel in het tekstwoord voor ons.

Onder beding van Gods zegen, zullen we dan zin na zin, en tekst op tekst behandelen, en op deze wijze trachten de zin en mening van de Heilige Geest weer te geven, zoals die hierin wordt openbaar gemaakt.

I. 1. ‘In welke gij U verheugt.’ Het vleeselijke genot wordt voor een kind van God gedood. Ik wil hiermede niet zeggen, dat het vleeselijke gemoed gedood wordt. We hebben een te bittere en te pijnlijke bevinding van het tegendeel. Maar de bronnen van vleeselijk genot worden gedood. Waarom? Omdat die zaken, die U in het verleden vreugde verschaften nu ontdekt worden leeg en ontbloot te zijn van het vermaak, dat er eens in gevonden werd. Gezondheid, kracht, welvaart, eer, wereldse vermaken, zondige genoegens — al deze zaken konden het vleeselijke gemoed eens vermaken en bevredigen; doch God heeft uit genade bitterheid gedaan in deze beker. Ons vleeselijk gemoed kan er nog een tijd vermaak in vinden. Maar o wat een droefgeestige terugblik! En wat doorpriemt het de consciëntie, dat we ook maar een ogenblik vermaak konden vinden, of ook maar een ogenblik geluk hebben verkregen uit die zaken, die zo hatelijk en afschuwelijk zijn in Gods oog! Maar zo er enige ware vreugde, of geluk of troost zijn moge, is dit alleen in Christus, en wat Hij van God voor ons gemaakt is, en hetgeen Hem behaagt aan onze zielen bekend te maken, aangaande Zichzelf — Zijn bloed, Zijn gerechtigheid, Zijn liefde, Zijn dierbaarheid, Zijn gepastheid, Zijn tedere liefde, de rijkdommen van Zijn genade, Zijn heerlijke Persoon, al hetgeen Hij is, en al hetgeen Hij heeft voor de levende Kerke Gods. Als we bij het doortrekken van deze woestijn ooit een druppel duurzaam, of waar geluk smaken, moet dit, kan dit slechts voortvloeien uit één bron — de openbaringen van Christus aan onze zielen.

‘In welke gij U verheugt.’ Deze verheuging kan erg kortstondig zijn; we kunnen het moeten beschouwen door een verschiet van vele jaren, en twijfels en vrees kunnen de geest verduisteren, of we ons wel ooit waarlijk in Christus verheugd hebben, dan wel of deze verheuging niet ‘de verheuging van de hypocriet’ geweest zou kunnen zijn, die vergaat.

En toch worden we tot dit punt gebracht — dat we alleen in Hem blijdschap en vrede kunnen vinden. De zonde, de wereld, de zinnelijke en tijdelijke dingen, zaken, vermaak, zogenaamd genoeg, bereiden ons nu geen vreugde; er is een schrijnende leegte, een gevoel van treurigheid en ellende verbonden aan al hetgeen tekortschiet bij de mededelingen der barmhartigheid, genade en liefde. Zodat, ofschoon we deze Goddelijke omschrijving niet volkomen mogen bereiken, en we niet in staat mogen worden gesteld om te spreken: ‘we verheugen ons zeer op alle tijden, alle plaatsen, in alle gelegenheden, in de Heere’; toch kunnen we zover komen — dat we ons in geen ander kunnen verheugen; we kunnen in niets anders waarlijk vermaak vinden. Eén toelach van de Heere, één woord van Zijn lippen, één genadig doorbreken van het licht Zijns Aanschijs deelt, terwijl dit duurt vreugde mee; en van geen andere kant, uit geen andere bron kan een ogenblik vreugde worden verkregen.

2. Maar de Apostel veronderstelt hier niet, dat het volk van God altijd verheugd is in de Heere. Zijn taal is regelrecht daartegen. ‘In welke gij U verheugt, nu een weinig tijds (zo het nodig is) bedroefd zijnde door menigerlei verzoeking.’ Zij verheugden zich in Christus, maar ze werden niet in staat gesteld zich zo te verheugen, dat ze voor altijd klaar waren met de zonde, droefheid, met twijfels en vrees, met droefheid des harten, en met neerslachtigheid. Het Woord van God is zulk een pad vreemd. We zijn ‘bedroefd voor een weinig tijds’. Het moge lang of kort zijn, naar dat het God gepast acht.

Deze ‘tijd’ moge in sommige gevallen erg menigvuldig zijn; in anderen bijna voortdurend; ja in sommige personen moge dit zich welhaast uitstrekken over hun gehele leven. Ik ken, en ongetwijfeld kent U, kinderen Gods, omtrent wier Godsdienst we niet de minste twijfel koesteren; wat is evenwel de taal hunner lippen, als U van tijd tot tijd tot hen komt (en vanwege de wijze, waarop ze erover spreken, zijn we er zeker van, dat het de taal van hun hart is)? Ach! Ik ben nog op dezelfde plaats; nog steeds terneergebogen, ontmoedigd met weinig vrede of troost; soms bijna overstelpt door droefgeestigheid, moedeloosheid, en welhaast wanhoop. Maar of de tijd nu kort mocht zijn, dan wel of deze lang mocht zijn, God heeft dit niet nader aangeduid en

wij kunnen dat niet. Eén ding is echter heel duidelijk, overeenkomstig de verklaring van de Heilige Geest voor ons, dat er ‘een tijd’ is, gedurende welke het volk des Heeren ‘bedroefd’ is. En wat wil het zeggen ‘bedroefd van hart’ te zijn? Laten we eens letten op hetgeen staat tegenover bedroefd te zijn. Wat staat er tegenover droefheid? Lichtzinnigheid, beuzelachtigheid, vleselijke rust, dode verzekerdheid, een ik weet niet waar in de wolken zweven zonder enig duurzaam fundament tot geestelijke blijdschap en vrede. ‘Bedroefd’ zijn is dan het tegenovergestelde zijn van dit alles — dat ons een last op de schouders gebonden is, dat er een pak op onze consciëntie drukt, dat we terneergebogen zijn, dat we neerslachtig zijn, dat onze harten zwoegen onder en dat onze zielen zuchten tot God vanwege de moeilijkheden en oefeningen, die ons op de weg tegenkomen.

3. Maar de Apostel vertelt ons de oorzaak van deze droefheid. ‘Nu een weinig tijds (zo het nodig is) bedroefd zijnde door menigerlei verzoeken.’ Wat is de betekenis van de uitdrukking ‘menigerlei verzoeken’? Het woord ‘verzoeking’ betekent niet blootweg wat algemeen verstaan wordt onder de uitdrukking, zoals de inblazingen en de vurige pijlen van de Satan, of de prikkels tot het kwaad; maar het sluit ook alles in, dat wordt overgebracht door de uitdrukking beproeving. En het woord ‘menigerlei’ geeft niet blootweg te kennen veel in aantal, maar verschillende in soort. Aanschouw dan de toestand en de omstandigheden van het volk des Heeren, die hier beschreven worden door de pen der inspiratie. Het is niet één beproeving, die ze moeten doormaken, noch één verzoeking, waarmede ze te worstelen hebben, maar een hele serie of reeks van vele en verschillende beproevingen en verzoeken. En de uitwerking ervan is droefheid teweeg te brengen. Hoevelen van het volk des Heeren moeten bijv. gaan door beproevingen in de voorzienigheid! En zijn deze niet een bron van droefheid? Als iemand eerlijk en oprecht wenst te zijn en de zaken in de voorzienigheid komen hem tegen, moet en zal dit dan soms niet een bron van moeite en beproeving zijn voor zijn gemoed, opdat hij geen schande zal brengen over de zaak, waartoe hij behoort, als zijn consciëntie teder is in de vreze Gods? Soms rijst het gevoel uit het verlangen om het goede te doen, en iedereen het zijne te geven; soms uit vrees, dat de vijand vertoornd naar hem zou wijzen, en zeggen: ‘Dit is Uw godsdienst; dit is Uw belijdenis; schulden maken en niemand betalen’.

Vervolgens. Velen van het volk des Heeren moeten doorleven wat de Kerk van de oude dag beoefende — vervolging en tegenstand. Wat werden de afgescheiden gelovigen op een bijzondere wijze in dit vuur bedroefd en wat moesten ze door deze smeltoven heen, terwijl de vervolging en de tegenstand hen voortdurend in het aangezicht staarde; zodat ze als het ware het leven in hun hand moesten omdragen! In onze dagen behoeven we deze uitwendige vervolging, die de Kerk in verleden tijden onderging niet te lijden. Doch we moeten nog altijd vervolging en tegenstand verduren.

En als we getrouw zijn in de zaak Gods, moeten we de ‘gesel der tong’ en veel tegenstand doorstaan; zodat we ons aangezicht als een keisteen moeten stellen, als we vurig strijden voor het geloof, dat eens de heiligen is overgeleverd.

Maar voorts. Bezoeken in verschillende gedaantes en vormen zullen altijd het deel zijn van Gods volk; en een ieder weet het beste, waarmede zijn ziel het zwaarst geoefend wordt. De meesten van Gods volk hebben iets, dat hen zwaar drukt; en heel vaak kunnen ze de zaak, die het meeste grieft, en die hun het zwaarst op het hart ligt, niet in het oor fluisteren van één enkele vriend. En soms, hoe vreemd het ook moge toeschijnen dit te zeggen, kunnen ze deze zelfs niet in de oren fluisteren van de Almachtige. De meeste kinderen Gods hebben iets bijzonders, dat uitermate zwaar en krachtig op de consciëntie schijnt te liggen. Ze kunnen eronder zuchten en eronder kreunen tot Hem, Die de harten leest; en Hij, Die het hart doorzoekt, en de geest beproeft, aanschouwt de pijnlijke beproevingen, oefeningen, en bezoeken, waaronder Zijn arme kind zwoegt; en evenwel heeft hij geen kracht, ten minste maar zelden, om die zelfde beproeving in woorden uit te drukken voor de Troon der genade. Maar naast deze beproevingen, waarmede het huisgezin Gods in meerdere of in mindere mate zwaar wordt geoefend, zijn er de verzoeken, dat wil zeggen, hetgeen wij op een bijzondere wijze verstaan onder het woord verzoeking, oefeningen van geestelijke aard, zoals die staan tegenover beproevingen in de voorzienigheid, of bezoeken van God.

De verzoeken, bijvoorbeeld, die voortvloeien uit ons eigen boze hart, onze eigen verdorven, diep verdorven natuur; zoals ongeloof, ontrouw, ongewone inblazingen en aanvallen van de tegenpartijder van onze ziel, ongepaste gedachten van God, en de werkingen van ons vleselijk gemoed in Goddelijke zaken, met een verscheidenheid van oefeningen, die uiterst pijnlijk zijn om te voelen, en evenwel misschien nauwelijks aan te stippen zijn, liggen alle hieronder begrepen.

Welnu, de uitwerking van al deze verzoeken is, het gemoed terneder te buigen, bedroefd van geest te maken, de ziel te ontmoedigen en neerslachtig te maken, en te vernederen, diep te vernederen in het stof der verootmoediging en der zelfverfoeiing. Verzoeken om ons aandeel aan het bloed en aan de gehoorzaamheid van de Zoone Gods in twijfel te trekken; verzoeken om de wezenlijkheid van het werk der genade op ons hart te betwijfelen; verzoeken omtrent de Drieëenheid; verzoeken met betrekking tot de inspiratie van Gods Woord; verzoeken om onze godsdienst op te geven en de wereld in te gaan; verzoeken om het volk van God geheel de rug toe te keren; verzoeken die zich aandienen in het Huis des gebeds om onze gedachten af te leiden; en als we tot de Troon der genade naderen om de Heere te zoeken en ons hart uit te gieten, dan is daar de één of andere verzoeking, die onze gedachten wegvoert tot aan 'het einde der aarde'.

Op deze wijze is de ziel 'bedroefd' door deze talrijke verzoeken. Ze kan zich niet licht of gemakkelijk voorwaarts bewegen. Gewichten en lasten liggen op de schouders, en moeilijkheden, belemmeringen en hindernissen, zijn rijkelijk over het pad uitgestrooid; en aldus is de ziel, door deze 'menigerlei verzoeken', van buiten en van binnen, geestelijk en door de Voorzienigheid beschikt, 'bedroefd', en terneergebogen, ontmoedigd, terneergedrukt, en moedeloos. En is dit dag aan dag Uw staat en toestand? Ervaart U dat uitwendig of dat inwendig, hetgeen U al zuchtende doet voortgaan, een arme belaste pelgrim, zuchtende, treurende, de Heere naklagende, en een last dragende op Uw consciëntie, een last, die U niet kunt afschudden. Welnu, als dit Uw geval is, heeft de pen der Goddelijke inspiratie dan de gevoelens van Uw ziel niet uitgeschetst? Lichtzinnigheid, beuzelachtigheid, dode verzekerdheid, ijdele bespiegelingen, een naam van te leven, een genadeloze belijdenis — 'O, zegt U, God beware me voor dit afschuwelijke bedrog'; laat me liever mijn gehele leven 'bedroefd' zijn, terneergebogen, ontmoedigd, geoefend, beproefd in de Voorzienigheid, verzocht door de Satan, sn een dagelijkse strijd voerende met de boosheden van mijn hart; o laat me liever mijn gehele leven bedroefd zijn dan opgeblazen te zijn door de misleidingen van de Satan als een engel des lichts, of door de wereld te worden afgetrokken tot een ijdele belijdenis.

4. Doch er is een 'noodzaak' om 'bedroefd te zijn door menigerlei verzoeken'. Deze dingen komen niet bij toeval. 'De bezoeking spruit niet uit de aarde'; het is geen zaak van onzekerheid; alles, alles ligt order de Goddelijke beschikking. Er is een 'noodzaak'. Die is er in de genade, alswel in de Voorzienigheid. Het kind wordt gekastijd; maar nooit zonder een 'noodzaak'. Hij moet een wrede, hardvochtige ouder zijn, die zijn kinderen zonder oorzaak wil kastijden. Hij moet een grote ellendeling zijn om dat te doen. Zijn kind te slaan en wreed te kastijden om zijn eigen boosaardigheid te bevredigen! Iemand moet bijna een vleselijke duivel zijn om zo te handelen. Hij kan niet het hart van een ouder hebben om zijn kind hardvochtig te behandelen en het te kastijden, of er zelfs maar het gewicht van zijn vinger op te leggen, als er niet een grondige reden toe is. Kunnen we dan de Ouder van allen, die Zijn grote Naam vrezen — de God en Vader van de Heere Jezus Christus toeschrijven, wat we niet aan de mens toeschrijven? Als Hij ons kastijdt, als Hij ons een bezoeking oplegt, als Hij moeite op onze ziel brengt, als Hij moeilijkheden en beproevingen over ons pad spreidt, als de roede Zijner tuchtiging ons diep in het vlees snijdt — kunnen we, durven we dan ook maar een ogenblik God toeschrijven, dat Hij deze dingen zonder oorzaak over ons brengt? Het zou verraad zijn tegen de Majesteit des Hemels deze gedachte te koesteren! Nimmer, nimmer., Er is dan ook een 'noodzaak'. We mogen deze niet zien; het moge ons jaren kosten, aleer we de 'noodzaak' zien; en meestendeels is dit het geval. Ik twijfel er niet aan, of U bent geweest, waar ik soms geweest ben, en dat U, toen er een scherpe beproeving kwam, bijna gezegd hebt: 'Hierin zullen we nooit de hand Gods zien, daar zijn we zeker van'; het is zo pijnlijk, zo verborgen, zo duister; en in onze ongelovige gedachten, in onze overijlde geest, denken we, zo we het al niet durven zeggen: De hand Gods kan hierin niet zijn; nooit zal het tijdstip aanbreken, waarop ik hieruit iets goeds zal zien voortkomen. Evenwel als we terugblikken, kunnen we zien, dat het goede eruit voortgekomen is, dat duurzaam profijt aan onze zielen is medegedeeld; en wij zouden de beproeving niet hebben willen missen vanwege het duurzame profijt, dat eruit voortgekomen is. Dus wat betreft de bezoeken, beproevingen, oefeningen en verzoeken, waarmede Uw arme ziel nu geoefend wordt — moge U de 'noodzaak' niet zien; toch is er een gezegende 'noodzaak'. Waar zoudt U zonder deze zijn? zo vraag ik U. Als U nu vleselijk, wereldsgezind en lichtzinnig bent met de beproeving, wat zoudt U dan zonder de beproeving zijn? Als U zo werelds bent met een last op Uw schouders, wat zoudt U dan zijn, als U geen last op Uw schouders zoudt hebben? God alleen weet voor welke boosheden we worden bewaard, doordat we pakken en lasten te dragen hebben. God alleen kent de strikken, waarvan Hij onze

voeten verlost door ons een bezoeking op te leggen. O tot welk een vleselijke rust zouden we vervallen, als God onze zielen niet levendig hield door oefeningen! O in wat een wereldsgezindheid, trots, en hebzucht zouden we niet vallen, als God ons door bezoeken en oefeningen niet uit het pad van de wereldsgezindheid sloeg in het pad van de verdrukking en van het lijden! O welk een ijdele belijders en genadeloze hypocrieten zouden we zijn, als het Gode niet behaagde van tijd tot tijd onze zielen te oefenen in de ernstige dingen der eeuwigheid, en door verschillende beproevingen, verzoeken, en oefeningen, terwijl Zijn Geest hierin werkt, de verlangens van ons hart uithaalt tot Zijn allergezegendste Majesteit! Daar is dan een 'noodzaak'. Maar U kunt het niet bezien. Neen; als U het zoudt kunnen bezien, dan zoudt U even wijs zijn als God is. Het is Gods wijsheid een zaak te verbergen; en het is Uw wijsheid en die van mij ons te onderwerpen aan God, Die alle dingen kan en wil doen medewerken tot ons geestelijk goed, ofschoon we niet weten wanneer en niet weten hoe.

II. Maar onze tekst voert ons tot het meer in 't bijzonder beschouwen van het goede, dat moet voortvloeien uit deze menigerlei verzoeken, en die we zeiden, als God ons ertoe in staat stelde, in de tweede plaats te zullen overdenken. 'Opdat de beproeving Uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat, en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus.'

Wat! Is er geloof in het hart onder al deze beproevingen? Ja, dat is er, in ieder levendgemaakt kind van God, en dat is zijn genade, evenals zijn onderscheidend kenmerk. Wereldse mensen, vleselijke belijders, ellendige hypocrieten, — hebben allen hun beproevingen, bezoeken, en verzoeken; maar zij hebben niet het levende geloof in hun ziel, dat in hen en onder hen werkt, en dat hen aldus veilig en wel hieruit voert. Daar ligt het onderscheid. Doch als dit geloof in ons hart ligt, — als God Uw ziel en die van mij heeft levendgemaakt, en door Zijn almachtige kracht (want niets minder dan de kracht Gods kan dit doen) één vonkje van het levende geloof van binnen heeft verwekt, dan moet dit worden beproefd; want 'God proeft de rechtvaardige' (Ps. 11:5) en het is 'de beproeving Uws geloofs', niet het geloof zelf, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat.

1. Doch wat is het, dat het geloof beproeft? Het lezen van de Bijbel op een zomeravond? Het uitspreken van onze gebeden in het gezin met alle verschuldigde regelmaat? Het tweemaal des zondags ter kerke gaan, en het bijwonen van al de gebedssamenkomsten? Op zichzelf goede zaken; ik zou geen enkel woord tegen één der zaken willen inbrengen. Maar we kunnen al deze zaken doen, en toch geen geloof hebben.

Wat is het dan, hetgeen het geloof beproeft? Wel, inwendige oefeningen, pijnlijke conflicten, krachtige verzoeken, en al die werkzaamheden van binnen, die zich afspelen in de boezem van de uitverkorene. Welnu, als er geen geloof is, dan zal er ook geen beproeving des geloofs zijn; maar als er wel geloof is, dan zal noodzakelijkerwijs de beproeving er zijn. Ja wat meer is — juist in verhouding tot de kracht van Uw geloof, zal dit beproefd worden. Als U een klein geloof hebt, dan zult U enkele, zwakke beproevingen krijgen, als U een groot geloof hebt, dan zult U vele, sterke beproevingen krijgen. En dit feit toont mij, evenzeer dan wat ook, de ledigheid — ik herhaal de ledigheid — van die dode verzekerdheid, die we heden ten dage in zo'n grote mate aantreffen. Er zijn geen beproevingen aan verbonden, geen duistere oefeningen, geen krachtige verzoeken, geen zware bezoeken, geen innerlijke conflicten. Het is een soort van geloof, dat over klonflikten heendanst, over beproevingen heenglijdt, en dat niet geballast door verzoeken, rondvliegt. En juist dit punt toont de bedorvenheid ervan; want als dit het levende geloof ware in een levende ziel, dan zouden er beproevingen zijn om dit op de proef te stellen, om dit aan het licht te brengen en om aan te tonen, dat het uit de werking Gods in de ziel is. Noch heeft deze dode verzekerdheid enige vruchten; geen ootmoed, geen verbrokenheid, geen diep berouw, geen teerheid van consciëntie, geen Goddelijke vreze, geen afscheiding van de wereld, geen leven tot Gods eer. Er gaat geen enkele vrucht des Geestes mede gepaard.

En door deze twee zaken — doordat het een geloof is, zonder beproeving, en een geloof zonder vrucht — wordt het door iemand, die ogen heeft om te zien, ondervonden, niet het geloof te zijn van Gods uitverkorenen; want het geloof, dat God Zelf behaagt te verwekken in de harten van Zijn arme en nooddriftige huisgezin, heeft zowel beproevingen, als vruchten, en door deze twee zaken wordt dit openbaar gemaakt echt te zijn. Maar o wat is het pijnlijk, als het geloof wordt beproefd! We zouden graag zoete

bevattingen van Jezus hebben, gezegende schijnsels en blikken van Zijn Persoon, tekenen van Zijn liefde, de genadige inkomsten van Zijn gunst en de overkomst met Zijn genade en tedere vriendelijkheid. Doch geen beproevingen. O neen! We zouden er geen willen hebben — geen bezoeken, geen krachtige verzoeken, geen pijnlijke conflicten, geen inblazingen van de Satan, geen gruwelijke werkingen van een verdorven natuur. We zouden blij zijn vrij te zijn van al deze dingen. Zoveel vrede en troost als ons mogelijk is; maar geen van die pijnlijke zaken, die zo'n moeite en oefening baren voor de tere consciëntie. Maar God heeft ze samengevoegd, en niemand kan, zoals geen oprecht mens dit zal trachten te doen, deze vanéenscheiden. Als ik geloof heb, dan moet ik er beproevingen bij hebben. De Heere schenkt geen ander dan beproefd geloof. Hij zegt: 'Ik raad U, dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden' (Openb. 3:18). Het is 'de beproeving Uws geloofs', die bevonden worde te zijn tot lof, eer en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus.

2. Maar de Apostel, die hier spreekt van de beproeving des geloofs, leidt onze gedachten naar de wijze, waarop het geloof op een bijzondere wijze beproefd wordt. Hij vergelijkt dit met 'goud', en niet met goud zonder meer, maar met 'goud beproefd door het vuur'. Welnu, wat wil dit beeld zeggen? Het is een beeld, dat erg algemeen is in het Woord van God, en erg uitdrukkingvol — dat van de smeltoven. Maar waartoe wordt het goud in de smeltoven gedaan? Om er goud van te maken? O neen! Het was alreeds goud. Om het schuim in goud te verkeren? O neen! Laat het goud zolang, als het U belijft in het vuur gedaan worden — het schuim wordt geen goud, het goud wordt geen schuim. Zo is het ook geestelijkerwijs. De bezoeken brengen het geloof niet voort — de bezoeken verkeren de natuur niet in genade, noch genade in de natuur. Genade is genade, natuur is natuur, in de smeltoven, zowel als buiten de smeltoven; precies zoals goud, goud is en schuim, schuim is, in het vuur, zowel als buiten het vuur. Maar wat is de uitwerking? Af te scheiden, tot het licht te brengen, het schuim en de droesem uit te zuiveren. Is het ook geestelijkerwijs niet zo? Als we geloof bezitten, dan is er een hoop droesem mede vermengd; aanmatiging, eigen-gerechtigheid, ongelooft, trots, verheven gedachten van het eigen ik — al deze droesem en vuiligheid is klaarblijkelijk (niet waarlijk, maar klaarblijkelijk) vermengd met de paar korrels geloof, die God in onze ziel kan hebben doen vallen; en niets dan het vuur kan dit van elkaar scheiden. Welnu, bezoeken, verdrukkingen en verzoeken zijn de smeltoven, die God gebruikt, om de droesem van het goud af te scheiden. Hoe? Door het aan het licht te brengen. Veronderstel, dat ik in een beproeving verkeer — zeg een beproeving in de Voorzienigheid; ik verlang ernaar, dat God aan mij verschijnt in de Voorzienigheid. God verschijnt niet aan mij. Wat wordt openbaar gemaakt? Ongelooft, murmurering, opstand, — klagen — het betwijfelen van de kracht Gods, of de wijsheid, of de goedheid Gods. Wat wordt mijn ongelooft en ontrouw door deze middelen aan het licht gebracht! Of stel, dat ik zwoegende ben onder de één of andere krachtige verzoeking om te twijfelen aan het bestaan van God, de inspiratie van de Schriften, de Godheid van Christus, het werk des Heiligen Geestes, of gruwelijke gedachten, waarop ik alleen maar kan zinspelen. Wat is de uitwerking? O welk een beroering vindt er plaats in de boezem! O hoe vliedt het valse geloof bij de eerste aanraking! Het verdraagt dit niet. Het ongelooft drijft alles voor zich heen. Maar wat leren we door deze verzoeken? Onze eigen zwakheid en hulpeloosheid, en ellendige toestand. Het ongelooft en de twijfel, die ermee vermengd is, en die deel uitmaken van ons vleeselijk gemoed, worden aan het licht gebracht en ontdekt; en aldus wordt het schuim en de droesem door de bewerking openbaar gemaakt. Maar na enige tijd begint een weinig geloof de kop op te steken. En hoe openbaart zich dit? Door het roepen tot de Heere. Door haar verlangens in Zijn oor te zuchten. En het behaagt de Heere, nu en dan een woordje te doen vallen om het kwijnende geloof aan te moedigen het hoofd op te heffen; en als het geloof het hoofd begint op te heffen, grijpt dit een zekere belofte Gods aan, die gepast is voor haar zaak. En zodoende komt het geloof openbaar als geloof, en komt het ongelooft openbaar als ongelooft.

Verder! Ik bevind me in de één of andere verzoeking, die alle verborgen boosheden van mijn hart aan het licht brengt. O wat ligt de zonde behaaglijk opgerold in het vleeselijke gemoed! O in wat een verborgen hoeken van het hart houden onze lusten zich schuil als slapende adders! Maar de één of andere verzoeking komt, die deze slapende adders opwekt, voor de dag brengt, en openbaar maakt, deze verdoofde padden, en deze beginnen tot onze verbazing te sissen en zich te openbaren. O, zegt de ziel, dat ik ooit zulk een ellendeling kon zijn. Mij werd verteld, en ik heb gedacht, dat ik geloofde welk een gevallen schepsel ik was; maar dat ik zo'n trots zou bezitten, die in mijn hart opspringt, zulk een hebzucht, zulk een vijandschap tegen

God en tegen Zijn waarheid, zulk een zinnelijkheid, zulk een inwendige onreinheid. O, ik zou het niet hebben kunnen geloven, als het mij verteld was door een engel, dat ik zulk een ellendeling was, zulk een monster van inwendig vuil, zonde en boosheden. Doet dit de ziel geen goed?

Hier is de smeltoven; hieruit komt het afval, het schuim en de vuiligheid van ons vleselijk gemoed. U dacht misschien, dat U grote vorderingen maakte in heiligheid, en dat U bijna opgeklommen was tot de top van de boom, en dat U zo geestelijk en hemelsgezind werd, dat de zonde bijna gedood was. Maar deze was niet dood; de zonde was maar slapende; slechts verdoofd voor een kort ogenblik.

Doch deze verzoeken hebben iets van het kwaad aan het licht gebracht, dat altijd in Uw hart was. Het sliep daar, ofschoon U dit niet wist; het was bedekt, verborgen, wellicht schuilgaande onder een reusachtige mantel der belijdenis, of gepleisterd met wat loze kalk. Maar de verzoeking heeft dit aan het licht gebracht. Moet het geloof hier niets doen? Jawel. Dit is 'de beproeving Uws geloofs'. Het geloof begint haar verlangens uit te zuchten tot de Heere om bewaard te worden voor het kwaad, en om te wandelen op het rechte en smalle pad, het komt tot de Heere, en als Hij ertoe bekwaam maakt, pleit het met Hem, en als Hij het schenkt, grijpt het een zekere belofte aan, die gepast is voor haar beproefde, verzochte en geoefende toestand. En bewijst dit niet, dat we geloof bezitten? Het kan op geen andere wijze worden bewezen. We kunnen denken, tevergeefs denken, wat een grote voorraad geloof en kracht we hebben, terwijl ons geloof de gehele tijd niets anders is dan aanmatiging. Er zijn honderden belijders in deze wereldstad, die van zichzelf denken, dat ze sterke gelovigen zijn; maar zoudt U de schalen van het Heiligdom kunnen nemen, en hun geloof erin opwegen, dan zoudt U nauwelijks een korrel vinden.

Aanmatiging, belijdenis, verstandelijke beschouwingen, en dode verzekerdheid, gaan bij duizenden door voor het levende geloof van de uitverkorenen Gods. En zo zou het ook bij U en bij mij hiervoor doorgaan, als God het niet gepast achtte onze zielen te oefenen aangaande de ernstige dingen der eeuwigheid. Als we geen beproevingen, verzoeken, bezoeken, noch innerlijke conflicten hadden en ontbloot waren van de vele pijnlijke zaken van binnen en van buiten, waarmede we nu geoefend worden, dan zouden we in onze armstoel zitten van vleselijke gerustheid, en even opgeblazen zijn met een paar ijdele denkbeelden als zij. Maar we kunnen dit niet: als we God vrezen, kunnen we dat niet.

Onze oefeningen, beproevingen en verzoeken bewaren ons voor deze vleselijke gerustheid. Daar is de consciëntie, die in onze boezem spreekt, en die zal ons niet laten rusten in een naam van te leven, terwijl we dood zijn. Er zijn inwendige werkzaamheden, soms dag en nacht, en soms ieder uur, die ons doen vrezen, bedrogen te worden door de misleidingen van de Satan, of door een ijdele belijdenis der godzaligheid aan te nemen. Dit is dan de uitwerking van de smeltoven. De smeltoven verkeert de natuur niet in genade, of genade niet in de natuur. Genade is nog steeds genade; de natuur is nog steeds de natuur. Maar de smeltoven brengt de natuur aan het licht; ja wat meer is, de smeltoven brengt de genade aan het licht. En derhalve wordt het geloof gekend als geloof door de beproeving, die het te doorstaan heeft.

3. En de Apostel zegt, die 'veel kostelijker is dan van het goud hetwelk vergaat'. Het heeft geen zin dit op de Beurs te vertellen, dat het levende geloof in een arm schepsel met een verbroken hart, dat wellicht stervende ligt in het armhuis beter en kostelijker is dan het goud of zilver in de kelders van de Bank. Maar zo is het in Gods oog, en zo zou het in ons oog moeten zijn, als we het beschouwd, zoals God het beschouwt, en we licht zagen in Gods licht. Ja, als er één vonkje van het levende geloof in de ziel ligt, één korrel van de genade Gods in ons hart, is dit beter, een miljard keer beter, dan dat we al de bezittingen en al de rijkdom hadden van de mensen dezer wereld bij elkaar genomen. Ongetwijfeld kunnen we dit niet vaak geloven of gevoelen; evenwel veranderen onze gevoelens en het ongelooft niets aan dit feit.

De wezenlijkheid is hetzelfde, ofschoon onze arme ongelovige geest dit vaak loochent, of een valse luister zet op de woorden van de onveranderlijke waarheid.

Doch wanneer zal dit zo bevonden worden? 'In de openbaring van Jezus Christus.' In die grote heerlijke dag, die haastig nabij komt, als de Heere Jezus Christus 'ten anderen male zonder zonde zal gezien worden van degenen, die Hem verwachten tot Zaligheid (Hebr. 9:28), dan zal 'de beproeving Uws geloofs', als we dit bezitten (God, Die het hart doorzoekt weet of we dit bezitten of niet), 'bevonden worden te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid'.

Nu behoort er weinig lof toe! De wereld zal het niet loven — daarvan zijn we goed overtuigd. Blote belijders zullen het niet loven — daarvan zijn we verzekerd; omdat, als wij het bij het goede eind hebben, zij het verkeerd hebben; als onze godsdienst uit God is, snijdt dat hun godsdienst met wortel en tak af, en laat

geen voet over om op te staan. Satan zal het niet loven — dat is heel zeker; want hij vecht met bittere vijandschap tegen de genade des geloofs in de ziel.

En onze vleeselijke gedachten, we kunnen er heel zeker van zijn, zullen dit niet loven, want ‘het bedenken des vleeses is vijandschap tegen God’ (Rom. 8:7). We moeten zelfs niet vaak verwachten, dat de Kerke Gods dit looft, omdat God jaloers is op Zijn eer, en weet wat een ijdele schepsels we zijn, ingenomen met de goede gedachten van mensen.

Als we dus geoefende kinderen Gods zijn, dan zal ons geloof niet de lof van de wereld hebben, van genadeloze belijders, van de Duivel, van ons vleeselijk gemoed en zelfs erg weinig lof van Gods eigen kinderen. Maar het zal onze genade zijn als het ‘bevonden worde te zijn, tot lof, in de openbaring van Jezus Christus’. Het zal dan onze genade zijn, als Hij ons dan begroet met Zijn eigen genadige lippen. ‘Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk, hetwelk U bereid is van de grondlegging der wereld’ (Matth. 25:34).

En wat betreft ‘de eer’. Wereldse eer kunnen we niet verwachten te bezitten; God verbiedt ons dit te verlangen, ofschoon ons vleeselijk gemoed ernaar hunkert en het bemint. Het is een slecht teken, als we het zoeken — een nog slechter teken als we het verkrijgen.

Maar als het de Heere Jezus Christus op de dag Zijner openbaring behaagt ons geloof te vereren met een toelach van Zijn goedkeuring, en dit kroont met het onsterfelijke geluk en de heerlijkheid, dan zullen we geen behoefte hebben aan de toejuicing van het schepsel; we zullen er geen behoefte aan hebben te hunkeren naar de eer van de mens, die vergaat, of van de mensenkinderen, die als het gras zijn. Wij zullen een erekroon verkrijgen, die alles te bovengaat — een uitnemend en eeuwig gewicht der ‘heerlijkheid’ in de tegenwoordigheid van God en van het Lam. O wat kan dit evenaren! — aldus de beproeving des geloofs te hebben tot de eeuwige heerlijkheid! O gij lijdende heiligen Gods! Gij beproefde en bezochte kinderen van de Allerhoogste, heft Uwe gedachten op, als God ertoe bekwame — heft Uw ogen op en ziet wat U wacht. Zijt gij beproefd, verzocht, geoefend, bezocht? Het is Uw genade. God handelt niet zo met iedereen. Het is omdat U Zijn kinderen zijt, dat Hij Zijn kastijdende hand op U legt. Hij heeft voor U gelijkvormig te maken aan het beeld van Zijn Zoon in heerlijkheid en daarom maakt Hij U nu gelijkvormig aan het beeld van Zijn Zoon in het lijden. O maar, zegt U, ‘ik kan niet geloven, dat dit het geval is!’ Neen, als U dat zou kunnen, zou het niet veel weg hebben van een beproeving. Dit is de beproeving des geloofs — kermende, strijdende, treurende, zuchtende voort te gaan; gelovende tegen ongeloof, op hoop tegen hoop, en nog steeds uitziende naar de Heere, ofschoon uit de aard der zaak alles voorhanden is om de hoop en de verwachtingen van Uw verbeidende zielen te smoren. Evenwel zal alles tot een goed einde komen met het volk van God. Hun leven is hier een leven van verzoeking, lijden en beproeving; maar de Hemel zal het voor allen weer goedmaken. En als ons geloof nu beproefd wordt als ‘door het vuur’, dan zal het eens bevonden worden te zijn tot lof, eer en heerlijkheid in de openbaring van Jezus Christus. In die dag als de verborgenheden van alle harten aan het licht zullen worden gebracht, zal het geloof van duizenden bevonden worden weinig anders te zijn dan aanmatiging, maar het geloof van het dierbare huisgezin Gods, zal dan worden gekroond met ‘lof, en eer en heerlijkheid’, en ze zullen het Lam aanschouwen, zoals Hij is, van aangezicht tot aangezicht, als alle tranen van de ogen worden afgewist.

AMEN.